

У III кварталі збереглися високі темпи кредитування населення, також сезонно відновлювалося корпоративне кредитування. Депозитні ставки зростали внаслідок жорсткої монетарної політики НБУ. Сектор отримав чистий прибуток за III квартал та 9 місяців. Очікуване відновлення співпраці з МВФ сприятиме макроекономічній стабільності у IV кварталі, тож приплив депозитів триватиме, роздрібне кредитування розвиватиметься, за підсумками року сектор має лишитися прибутковим. У III кварталі НБУ закінчив стрес-тест 24 найвагоміших банків: 8 з них потенційно бракувало 6.1 млрд грн капіталу, тому вони сформували програми капіталізації й виконують їх або вже виконали. З 1 грудня 2018 року НБУ запровадить норматив ліквідності LCR, його цільове мінімально допустиме значення 100% досягатиметься в кілька етапів.

Структура сектору. На 31 жовтня на ринку працювало 79 банків. У III кварталі один з невеликих банків відмовився від банківської діяльності, попередньо погодивши це з НБУ. Два банки об'єдналися з іншими. Ще один банк планує піти з ринку до кінця року. Концентрація в секторі не змінилася: на 20 найбільших банків припадає 90.9% чистих активів. Держбанки концентрують 54.3% чистих активів сектору та 63.6% депозитів населення.

Активи. Загальні та чисті активи сектору зросли на 5.1% та 4.3% відповідно¹ внаслідок погашення кредитування населення й бізнесу та переоцінки валютної складової у гривневому еквіваленті через послаблення гривні. Частка кредитів та міжбанківських коштів зросла, натомість депозитних сертифікатів – скоротилися на 2.8 в.п. до найнижчого рівня з 2014 року – 2.1% чистих активів.

Кредитування корпорацій у гривні прискорилося до 8.3% за квартал, +1.6% р/р на чистій основі – переважно в іноземних та державних банках. Загальний портфель кредитів бізнесу практично не змінився за квартал через погашення та списання валютних кредитів.

За квартал чисті гривневі кредити фізичним особам зросли на 10.6% (+38.0% р/р) рівномірно за всіма групами банків. Завдяки погашенню кредитування частка непрацюючих кредитів скоротилася на 1.4 в.п. до 54.3%². Рівень доларизації чистих кредитів фізособам низький – 8.4% на кінець вересня.

Фондування. У III кварталі зобов'язання банків зросли на 4.7% до 1 211 млрд грн. Збільшилися майже всі складові пасивів, найбільший абсолютний приріст зафіксовано в депозитах корпорацій та населення, переважно через вплив зміни валютного курсу. На відміну від попередніх кварталів кошти населення у гривні скоротилися на 2.0%, а валютні – зросли на 2.1%. Рівень доларизації депозитів приріс на 2.6 в.п. до 44.9%.

У III кварталі частка коштів НБУ зросла до 1.2% зобов'язань: три банки отримали кредити рефінансування на понад 30 днів (+4.2 млрд грн).

Відсоткові ставки. У III кварталі НБУ підвищив облікову ставку з 17% до 18% річних. Унаслідок жорсткої монетарної політики відсоткові ставки зростали. Посилення конкуренції за кошти корпорацій призвело до подорожчання депозитів бізнесу та населення. Середня вартість 12-місячних вкладів фізичних осіб у гривні зросла на 0.9 в.п. до 15% річних, у доларах США – на 0.2 в.п. до 3.5% річних³. Ставки за 6, 9 та 12-місячними вкладами майже не відрізнялися.

Вартість нових кредитів корпораціям зросла на 0.5 в.п. до 17.5% річних, ставки за кредитами населенню знизилися на 0.6 в.п. до 29.7% річних.

Фінансові результати та капітал. За 9 місяців банківський сектор отримав прибуток 10.9 млрд грн, з них 2.7 млрд грн – у III кварталі. Операційні доходи за січень-вересень зросли на 20.3% р/р насамперед через приріст чистих процентного та комісійного доходів, а витрати збільшилися на 24.5% р/р. Операційний прибуток до резервів зріс на 13.5% р/р, операційна ефективність погіршилася: CIR становив 58.0% порівняно з 56.1% за 9 місяців 2017 року. 3-поміж державних банків два зафіксували операційні збитки за результатами кварталу через збиткові торгові операції та значні операційні витрати. Але завдяки розформуванню резервів вони в підсумку за 9 місяців отримали чистий прибуток. Операційно прибутковий Приватбанк у III кварталі **сформував** близько 6 млрд грн резервів за непогашеною заборгованістю 10 іноземних компаній-позичальників та отримав 1.8 млрд грн збитку. Від початку року прибуток Приватбанку склав 5.1 млрд грн. За 9 місяців 2018 року сектор сформував резервів на 19.9 млрд грн, на 24.2% менше р/р.

Перспективи та ризики. До кінця року макроекономічне середовище буде стабільним завдяки очікуванню відновлення співпраці України з МВФ. Останнє **Опитування** про умови банківського кредитування свідчить, що банки розраховують на продовження зростання роздрібного кредитування та покращення якості таких кредитів. За підсумками року сектор залишиться прибутковим. Цьому сприятимуть зростання операційних доходів та помірні відрахування до резервів. Ризик для прибутковості – можливе подальше підвищення ставок за депозитами.

З 1 грудня 2018 року норматив ліквідності LCR стане обов'язковим до виконання. Банки виходитимуть на цільове мінімально допустиме значення нормативу 100% поступово.

У II-III кварталах НБУ провів стрес-тестування 24 найвагоміших банків і виявив, що за базовим сценарієм 8 з них мали потребу в капіталі на 6.1 млрд грн. Ці фінустанови сформували програми капіталізації та вже виконали їх або виконують до кінця року. За негативним сценарієм потреба в капіталі виникне у 13 банків на суму 24.3 млрд грн. Вони сформували програми реструктуризації, за якими працюватимуть до кінця 2019 року. Найгірші результати в банків із значною часткою валютних активів та великою концентрацією боржників. Протягом IV кварталу НБУ оприлюднить підходи до стрес-тестування у 2019 році, у якому додаткову увагу буде приділено споживчому кредитуванню.

¹ У банках, що були платоспроможними на кінець вересня 2018 р.

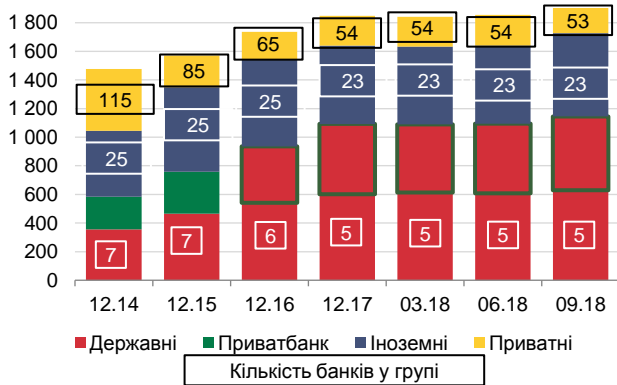
² У всіх банках, що подавали звітність.

³ За даними Українського індексу ставок за депозитами фізичних осіб.

Структура сектору

У III кварталі один невеликий банк припинив діяльність, завчасно погодивши це з НБУ. Наприкінці жовтня НБУ відкликав ліцензію ще в двох банків внаслідок їхнього приєднання до інших. Відтак станом на 31 жовтня на ринку працювало 79 банків. До кінця року з ринку піде ще один банк (без припинення юридичної особи). Загальні активи зросли на 5.1% до 1 949 млрд грн переважно через зміну курсу гривні та зростання кредитування.

Загальні активи банків, млрд грн*

* платоспроможні банки поділені на групи згідно з класифікацією у відповідному звітному періоді

Кількість банків*

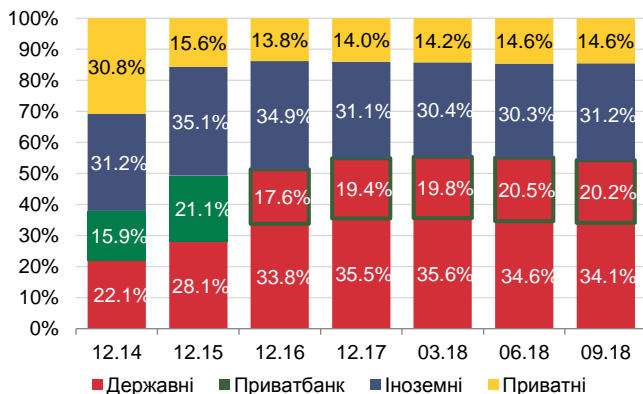
	2014	2015	2016	2017	Бер.18	Чер.18	Вер.18
Платоспроможні	147	117	96	82	82	82	81
- зміна	-33	-30	-21	-14	0	0	-1
Державні**	7	7	6	5	5	5	5
- зміна	0	0	-1	-1	0	0	0
Іноземні	25	25	25	23	23	23	23
- зміна	0	0	0	-2	0	0	0
Приватні	115	85	65	54	54	54	53
- зміна	-33	-30	-20	-11	0	0	-1
Неплатоспроможні	16	3	4	2	2	1	1
- зміна	16	-13	1	-2	0	-1	0
У стадії ліквідації	21	64	84	95	95	96	96
- зміна	19	43	20	11	0	1	0

* кількість наведено на кінець відповідного періоду

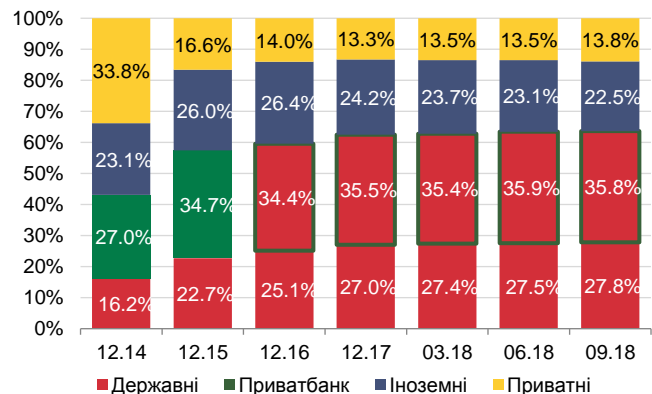
** включаючи Приватбанк

У III кварталі державні банки (крім Приватбанку) наростили частку в депозитах населення. Разом з Приватбанком вони складають 54.3% та 63.6% сектору за чистими активами та депозитами населення відповідно. Приватні банки чотири квартали поспіль збільшують частку як в активах, так і в депозитах.

Розподіл чистих активів за групами банків

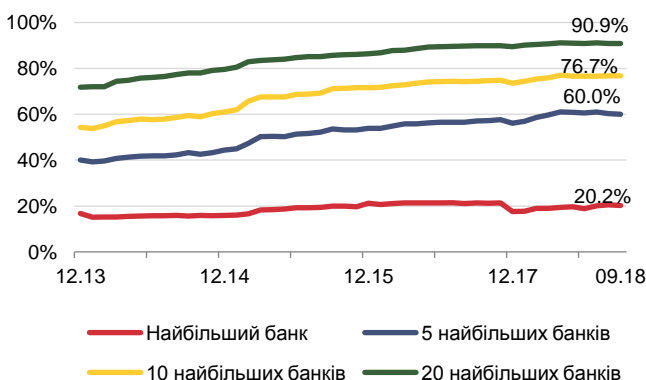

Розподіл депозитів фізичних осіб за групами банків

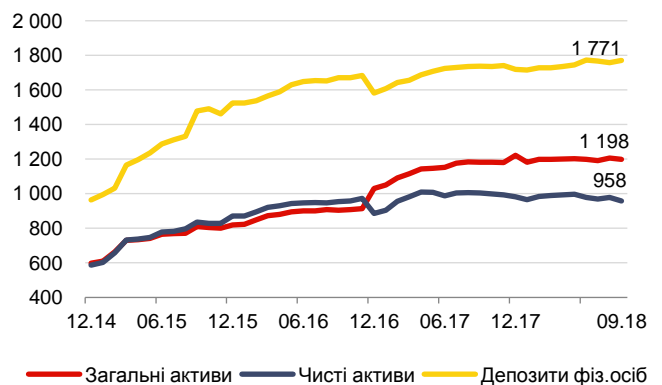

Концентрація у секторі не змінюється протягом останніх двох років – на кінець III кварталу частка найбільших 20 банків становить 90.9%.

Частка найбільших банків в чистих активах сектору

Рівень концентрації сектору за показником ННІ*

* Індекс Херфіндаля-Хіршмана (ННІ) — індикатор концентрації на банківському ринку. Він розраховується як сума квадратів часток окремих банків у загальному обсязі. Може мати значення від 0 до 10 000 (до 1000 – ринок є слабо концентрованим)

Банківська інфраструктура

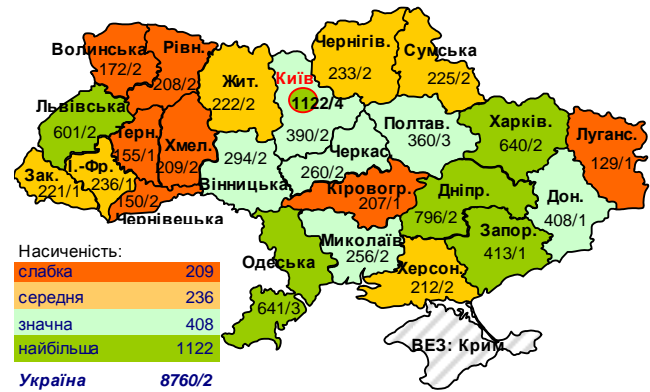
У III кварталі державні та іноземні банки оптимізували мережу. Загальна кількість відділень скоротилася на 368 до 8760. Лідером оптимізації став Ощадбанк – 236 відділень за три місяці. Кількість відділень приватних банків зросла на 12.

Кількість структурних підрозділів банків*, тис. од.

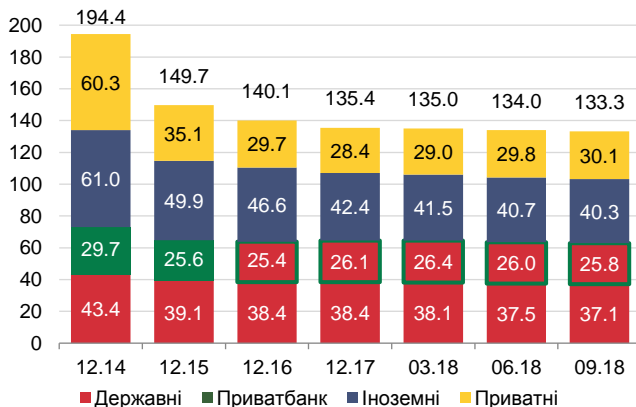
* відокремлені структурні підрозділи і головні офіси

Діючі структурні підрозділи банків в окремих регіонах на 01.10.18, од./од. на 10 000 осіб населення

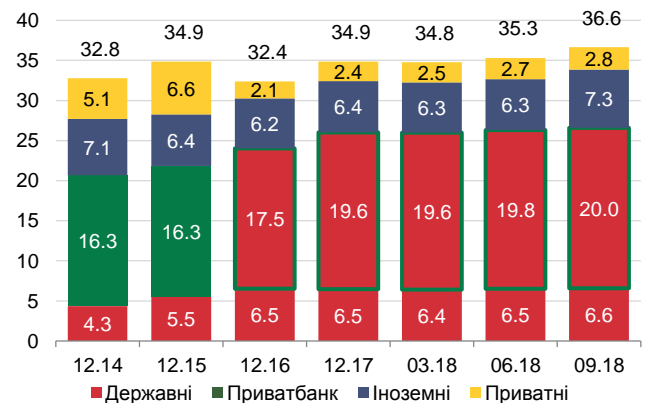
Іноземні та державні банки скорочували персонал, приватні – збільшували. Загалом штатна чисельність банківських працівників зменшилася на 0.7 тис. осіб.

Облікова чисельність штатних працівників банків, тис. осіб

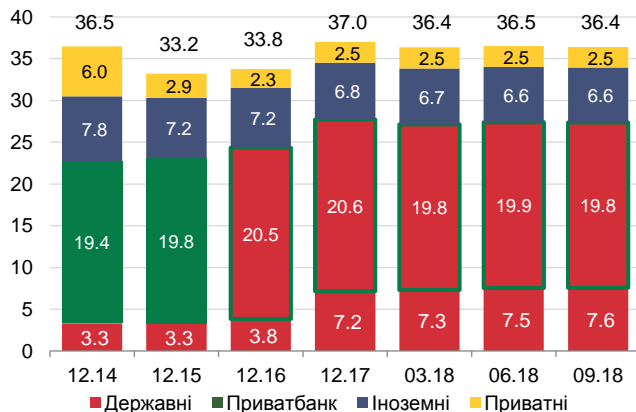
У III кварталі кількість активних платіжних карток зросла на 1.3 млн, найбільше – в іноземних банків (+928 тис.) та Приватбанку (+216 тис.)

Кількість активних платіжних карток за групами банків, млн од.

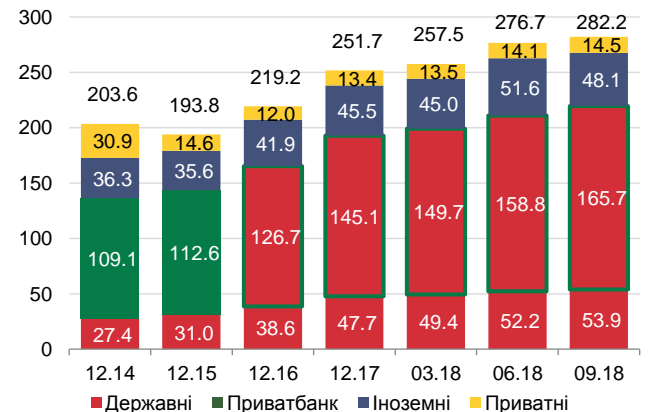

У III кварталі загалом по системі кількість банкоматів* зменшилася на 108 переважно в іноземних банках та Приватбанку. Мережа POS-терміналів розвивається: приріст за квартал становив 5.5 тис. од. Іноземні банки скоротили мережу на 3.5 тис, інші групи фінустанов збільшили кількість.

Кількість банкоматів* банків, тис. од.

Кількість платіжних терміналів (POS) банків, тис. од.

* кількість банківських пристроїв самообслуговування (банкомати, депозитні банкомати, програмно-технічні комплекси самообслуговування)

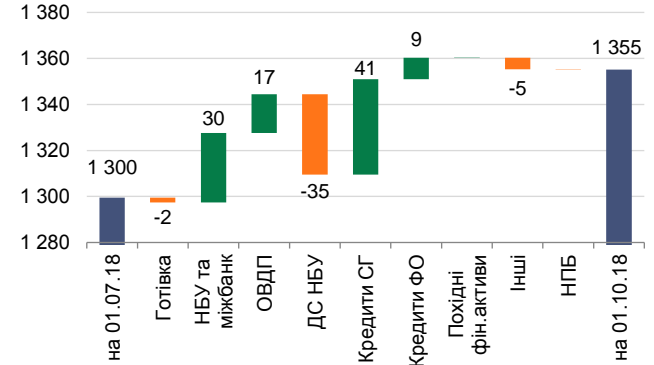
АКТИВИ

У III кварталі чисті активи зросли на 4.3% до 1 355 млрд грн через зміну валютного курсу, поживлення кредитування всіма групами банків та зростання ОВДП у портфелях державних банків.

Чисті активи за групами банків, млрд грн

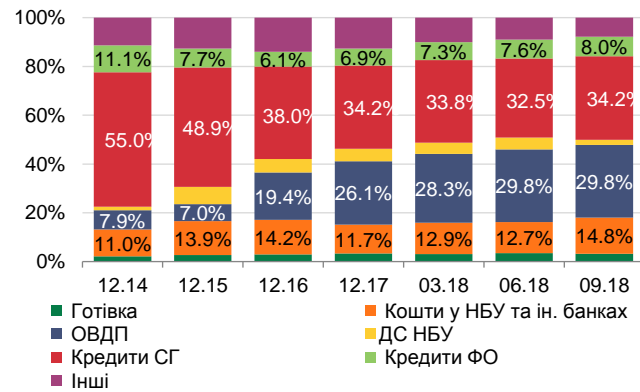
Зміна чистих активів за складовими у III кварталі 2018*, млрд грн

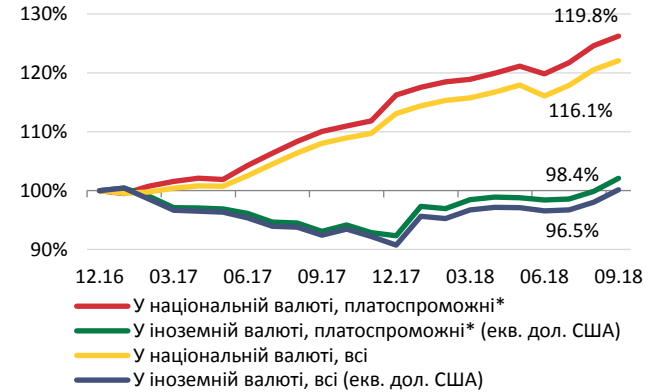
* скориговані на резерви за активними операціями банків; НПБ – неплатоспроможні банки

У III кварталі і кредити, й міжбанківські кошти однаково зросли на 2.1 в.п. до 42.2% та 14.8% від чистих активів сектору відповідно. Депозитні сертифікати скоротилися на 2.8 в.п. до найнижчого з 2014 року рівня – 2.1%. Зросли обсяги кредитів – як валютних, так і гривневих.

Структура чистих активів сектору за складовими

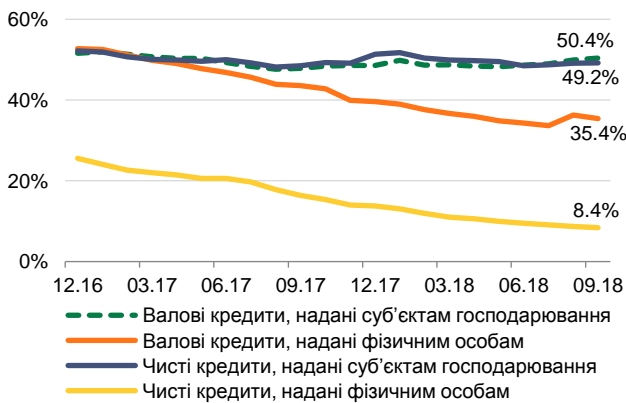
Валові кредити суб'єктам господарювання та фізичним особам, 2016=100%

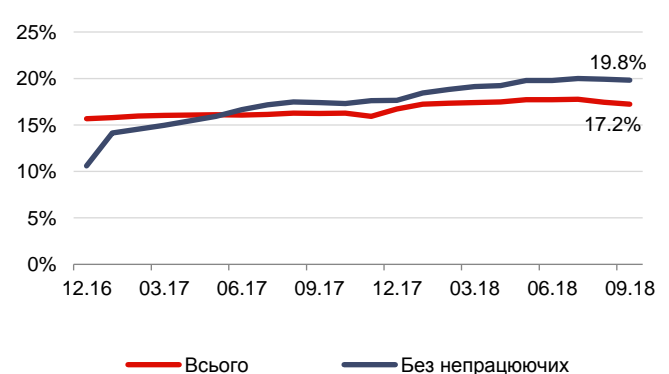
* у банках, платоспроможних на 01.10.18

Рівень доларизації валових кредитів зріс через зміну валютного курсу, чистих – не змінився. Зберігаються високі темпи роздрібного кредитування, відтак зростає частка кредитів фізосіб у загальних та чистих кредитах, а доларизація таких позик зменшується.

Частка валютних кредитів

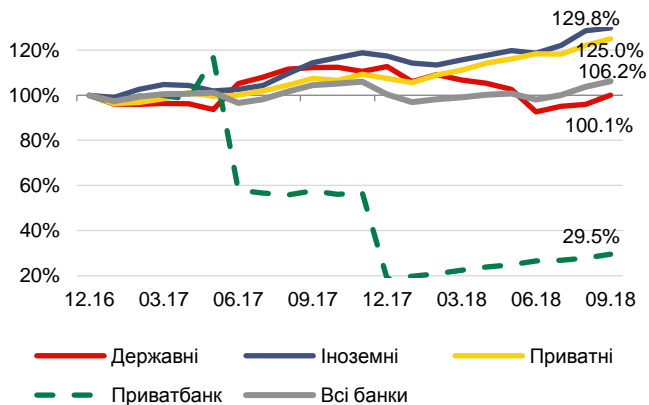
Частка кредитів фізичним особам у загальному кредитному портфелі

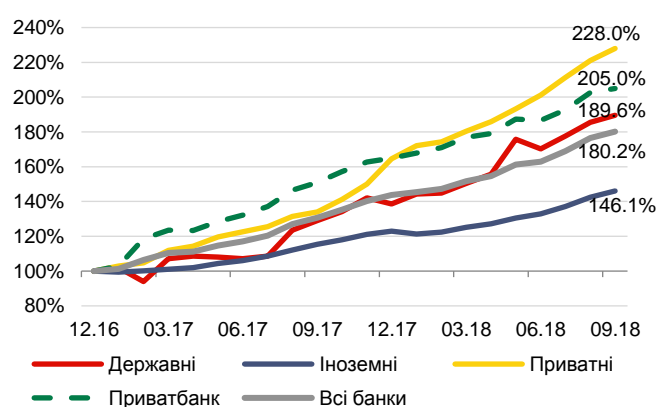
У III кварталі чисті гривневі кредити фізичним особам зросли на 10.6% (+38.0% р/р)* рівномірно в усіх групах банків. Гривневе корпоративне кредитування сезонно прискорилося: +8.3% за квартал, +1.6 р/р переважно за рахунок іноземних та державних банків.

Чисті кредити підприємствам у гривні, 2016=100%*

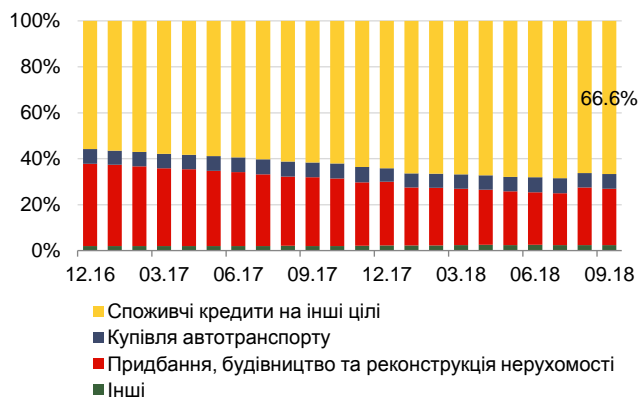
* у банках, платоспроможних на 01.10.18, з нарахованими відсотками

Чисті кредити фізичним особам у гривні, 2016=100%*

У III кварталі частка кредитів на нерухомість серед усіх кредитів населення зросла на 1.6 в.п. до 24.6% через зміну курсу гривні.

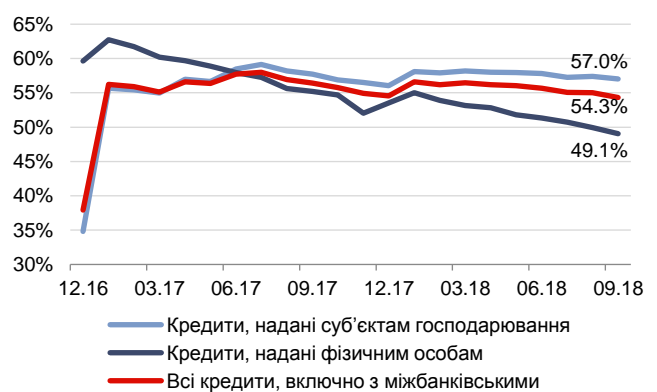
Структура валових кредитів домашнім господарствам за цільовим призначенням

* всі банки, включно із неплатоспроможними

Пожвавлення кредитування призвело до скорочення у III кварталі частки непрацюючих кредитів на 1.4 в.п. до 54.3%.

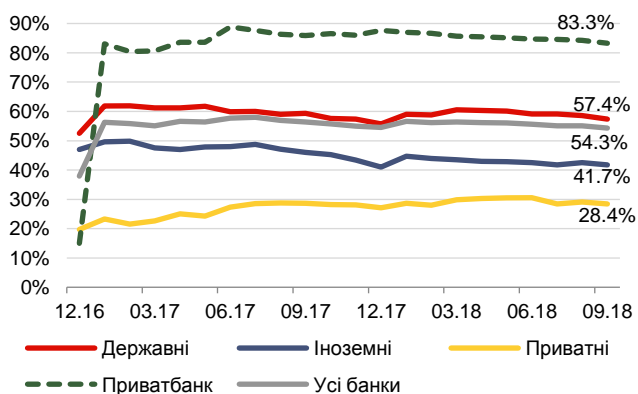
Частка непрацюючих кредитів у портфелях банків*

* всі банки, включно із неплатоспроможними

Протягом III кварталу якість кредитів помірно покращилася в усіх групах, крім банків з російським державним капіталом.

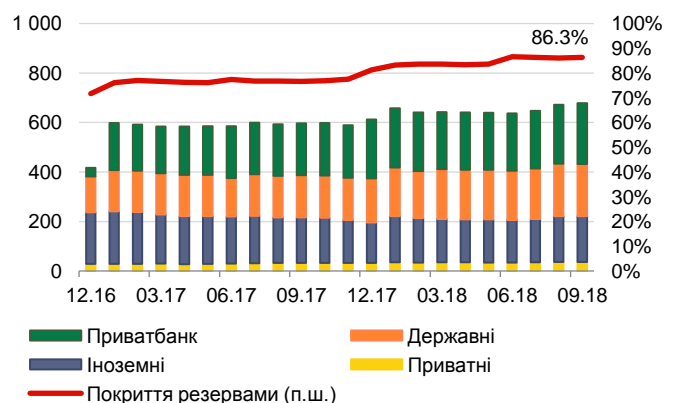
Частка непрацюючих кредитів у портфелях банків за групами*

* включно з міжбанківськими кредитами; всі банки, включно із неплатоспроможними

Рівень покриття резервами протягом кварталу принципово не змінився та склав 86.3%.

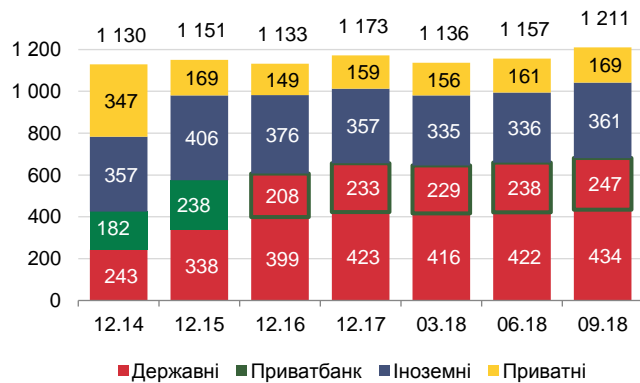
Обсяг непрацюючих активів, млрд грн, та рівень покриття резервами, %

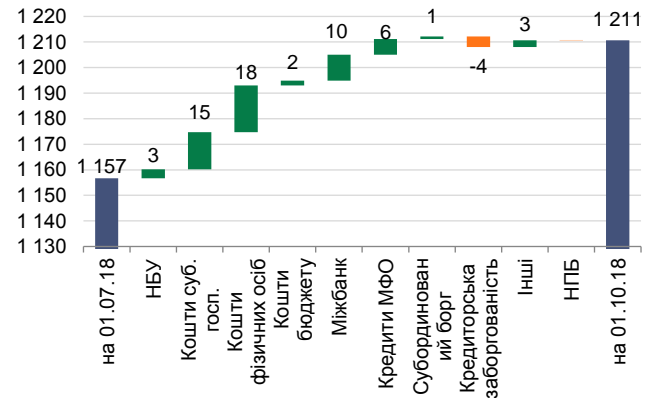
Фондування

У III кварталі зобов'язання зросли на 4.7% до 1 211 млрд грн. Найбільші за номінальним приростом кошти населення та корпорацій. Найдинамічніше зростали кошти МФО та міжбанківські зобов'язання.

Структура зобов'язань за групами банків, млрд грн

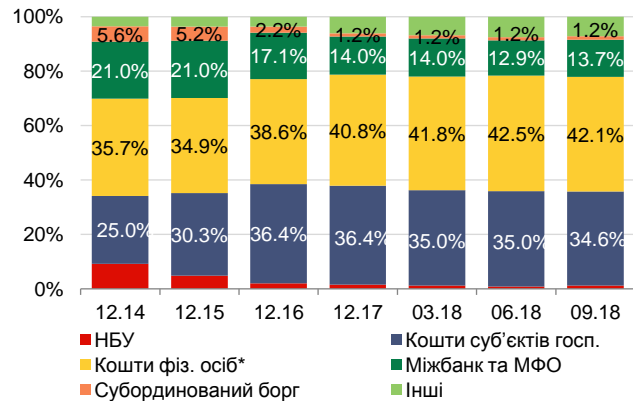
Зміна зобов'язань за факторами у III кварталі 2018, млрд грн*

НПБ – неплатоспроможні банки

На кінець вересня частка коштів фізичних осіб та суб'єктів господарювання становила 76.8%.

Структура зобов'язань

* у тому числі ощадні сертифікати

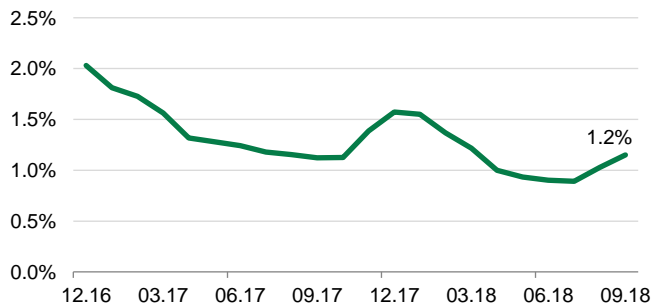
Зовнішній борг банків скоротився за II квартал на 5.9% до 5.9 млрд дол. США.

Валовий зовнішній борг банків, млрд дол. США

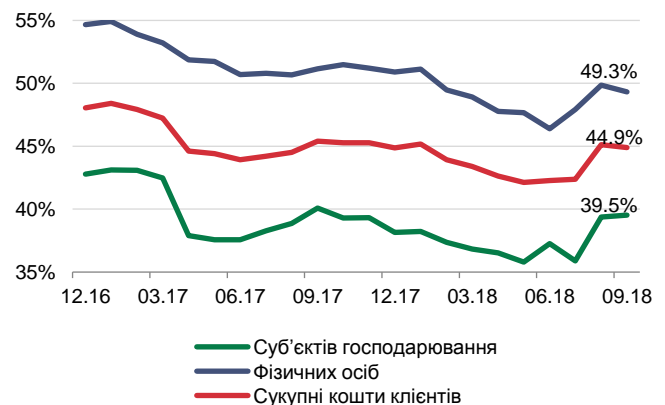
У III кварталі частка коштів НБУ зростає через надання трьома банками кредитів рефінансування строком понад 30 днів (+4.2 млрд грн).

Частка коштів НБУ в зобов'язаннях банків

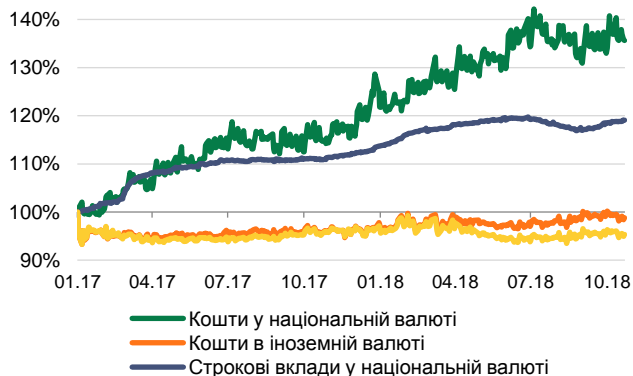
Протягом кварталу рівень доларизації депозитів зріс на 2.6 в.п. до 44.9% через зміну курсу гривні та переорієнтацію клієнтів на валютні депозити.

Частка валютних депозитів

У III кварталі гривневі кошти фізичних осіб* скоротилися на 2.0% (зросли на 18.6% р/р), валютні – зросли на 2.1% у дол. еквіваленті (+3.2% р/р).

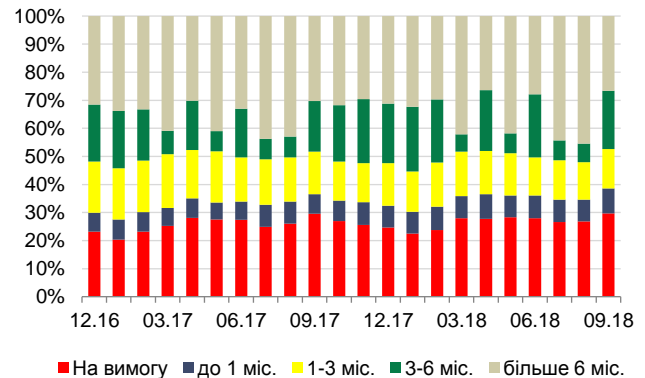
Кошти фізичних осіб, 2016=100%*

* у банках, платоспроможних на 01.10.18, у тому числі ощадні сертифікати

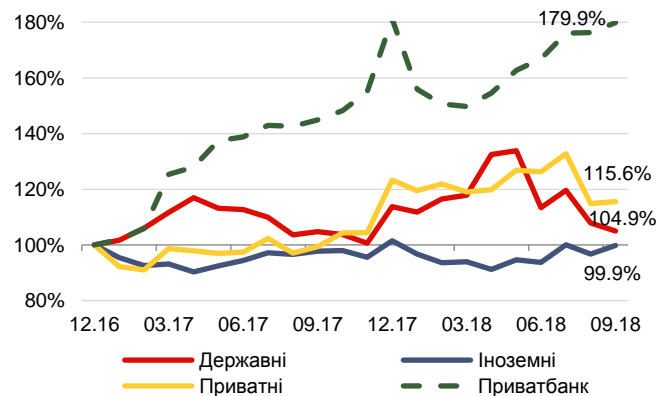
Частка депозитів зі строком понад 3 міс. у III кварталі зросла на 1.2 в.п. до 50.3% порівняно з попереднім кварталом.

Строкова структура нових депозитів домогосподарств

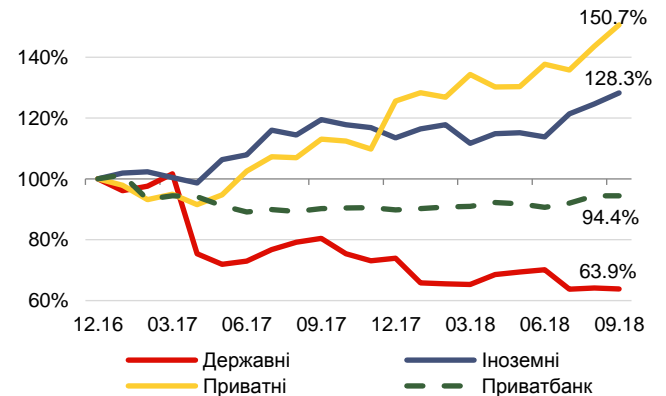
За III квартал гривневі кошти суб'єктів господарювання не змінилися (-0.2%), а в річному обчисленні зросли на 6.0%. Валютні кошти збільшилися на 1.7% за квартал та скоротилися на 3.1% р/р. У іноземних банках та Приватбанку зростали одночасно і гривневі, і валютні кошти бізнесу.

Динаміка коштів суб'єктів господарювання у національній валюті за групами банків, 2016 = 100%*

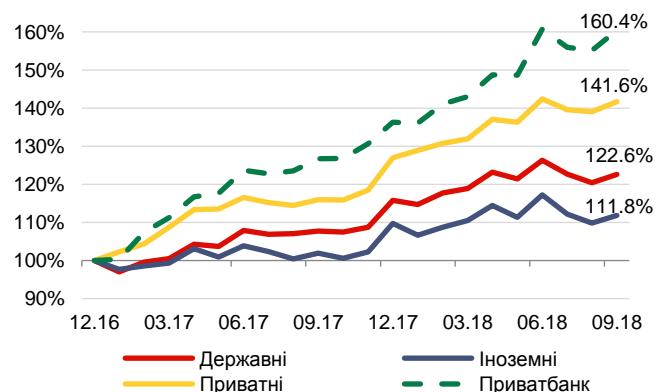
* у банках, платоспроможних на 01.10.18, у тому числі ощадні сертифікати

Динаміка коштів суб'єктів господарювання в ін. валюті (в еквіваленті дол. США) за групами банків, 2016 = 100%*

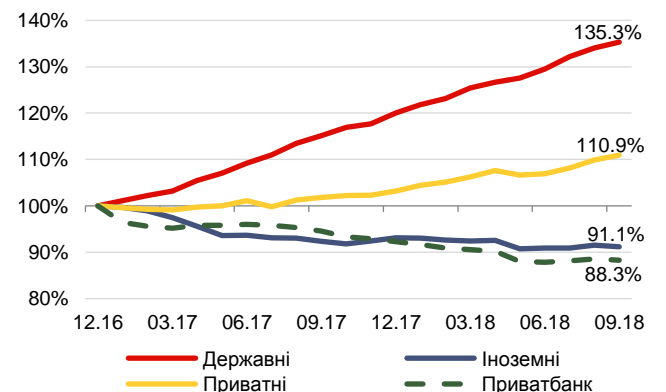
Обсяг гривневих депозитів населення скоротився в липні-серпні, але практично відновився у вересні у приватних банків та Приватбанку (-0.5% та -0.2% за квартал). Найбільше втратили іноземні банки – -4.6% за квартал. Кошти населення в іноземній валюті зростали в усіх груп, найпомітніше – у державних банків (крім Приватбанку) та приватних (+4.5% та +3.8% відповідно).

Динаміка коштів фізичних осіб у національній валюті за групами банків, 2016 = 100%*

* у банках, платоспроможних на 01.10.18, у тому числі ощадні сертифікати

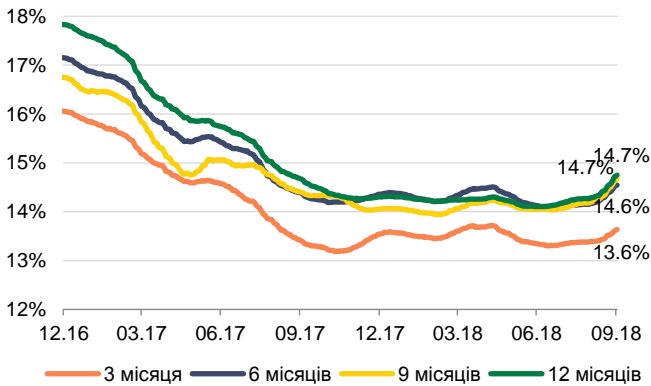
Динаміка коштів фізичних осіб в іноземній валюті (в дол. еквіваленті) за групами банків, 2016 = 100%*

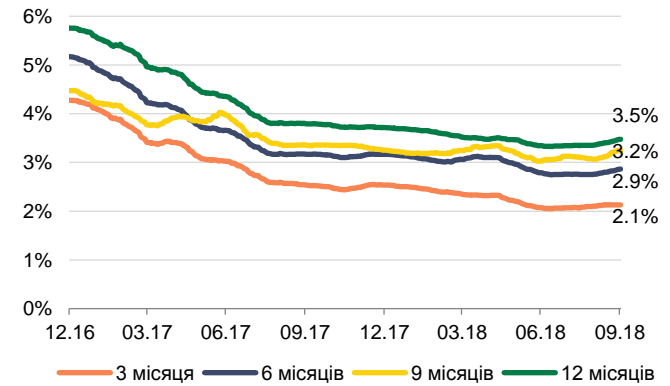
Відсоткові ставки

Протягом III кварталу ставки за гривневими депозитами фізичних осіб зросли за всіма строками, найбільше за 12-місячними депозитами – на 0.9 в.п. Різниця у ставках між 6, 9 та 12-місячними депозитами зберігалася незначною. Вартість 12-місячних депозитів у доларах США зросла на 0.2 в.п. до 3.5% річних.

Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб у гривнях, % річних*

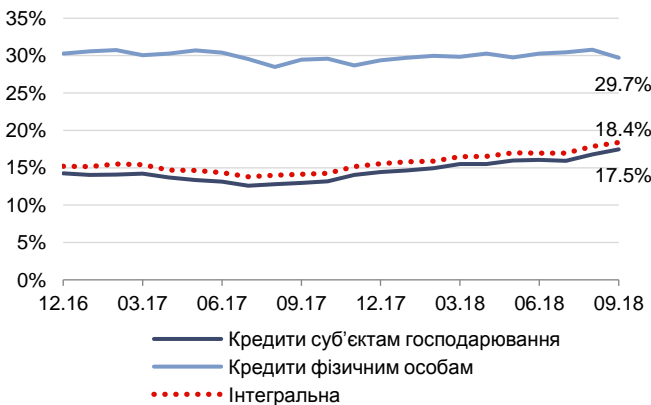
Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб у доларах США, % річних*

* за даними агентства "Thomson Reuters", 20-денна ковзна середня

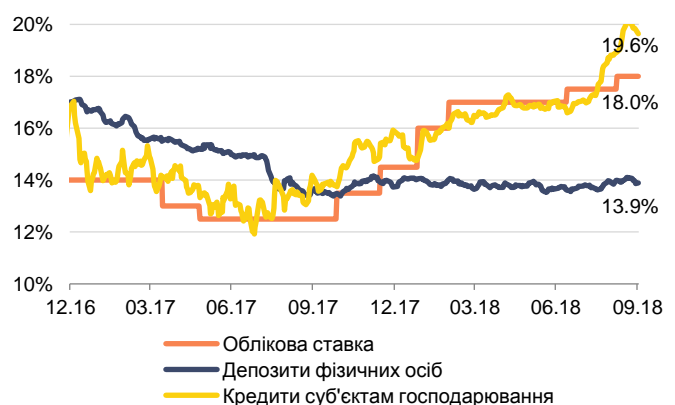
Внаслідок жорсткої монетарної політики нові кредити бізнесу подорожчали з 17.0% у червні до 17.5% річних у вересні. Натомість вартість кредитів фізичним особам знизилася на 0.6 в.п. до 29.7% річних.

Відсоткові ставки за новими кредитами*, % річних

* без пролонгації або інших змін кредитних умов

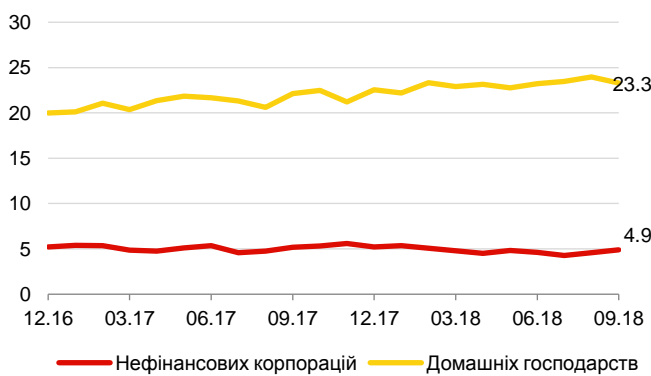
Облікова ставка НБУ та вартість нових депозитів і кредитів* у гривні, % річних

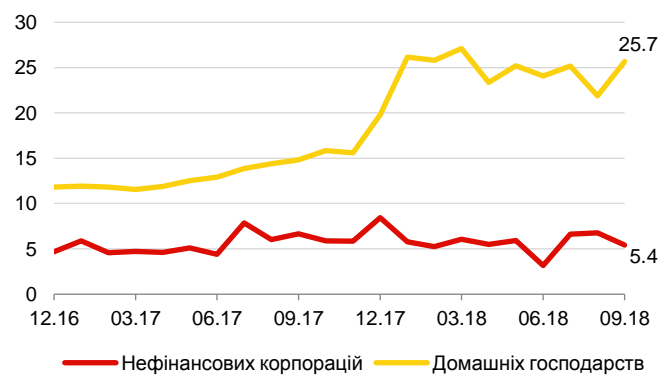
* за щоденними даними, 5-денна ковзна середня

Протягом III кварталу спред за новими депозитами та кредитами майже не змінився через синхронне підвищення ринкових ставок, проте кінцева доходність операцій з бізнесом і населенням зросла.

Спред між ставками за новими** кредитами і депозитами, в.п.*

Спред між ставками за непогашеними кредитами і депозитами, в.п.*

* з урахуванням неплатоспроможних банків

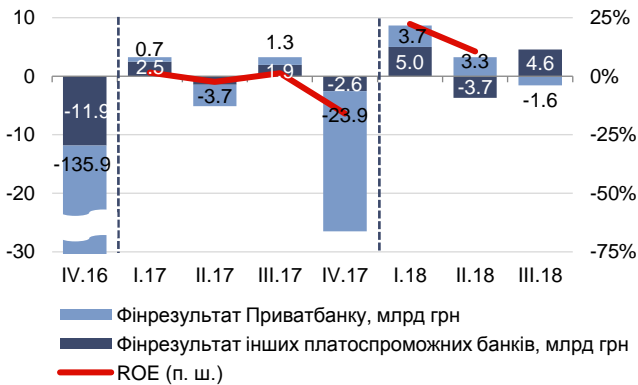
** до нових депозитів та кредитів належать обсяги за первинними договорами, укладеними у звітному періоді, та за додатковими договорами, за якими відбулася зміна або суми, або відсоткової ставки, або обох цих параметрів

Фінансові результати та капітал

За підсумками 9 місяців сектор отримав прибуток 10.9 млрд грн, з них 2.7 млрд грн – у III кварталі*.

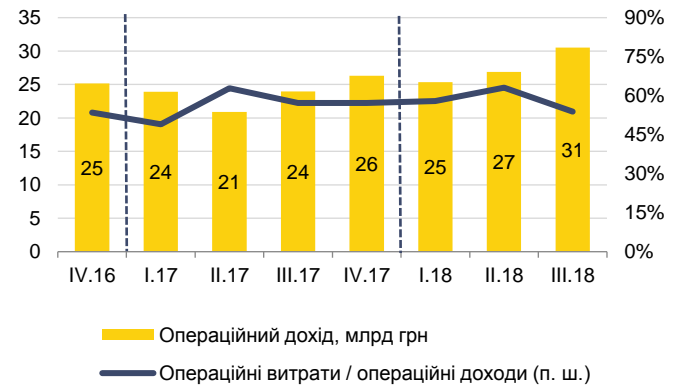
Фінансовий результат* та рентабельність капіталу банків

* за квартал; тут і далі в цьому розділі використано скориговані дані

Ефективність банківських операцій знизилася: CIR становив 58.0% порівняно з 56.1% рік тому.

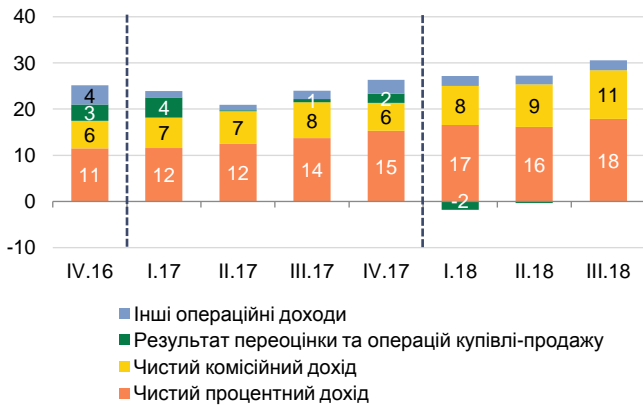
Операційні доходи та операційна ефективність банків

* CIR (Cost-to-Income Ratio) – відношення операційних витрат до операційних доходів

Операційний дохід банків зріс на 13.4% до попереднього кварталу завдяки зростанню чистих процентного та комісійного доходів.

Складові операційного доходу банків за період, млрд грн

У III кварталі відрахування до резервів зросло насамперед за рахунок Приватбанку, проте в цілому по сектору за 9 місяців вони нижчі, ніж торік.

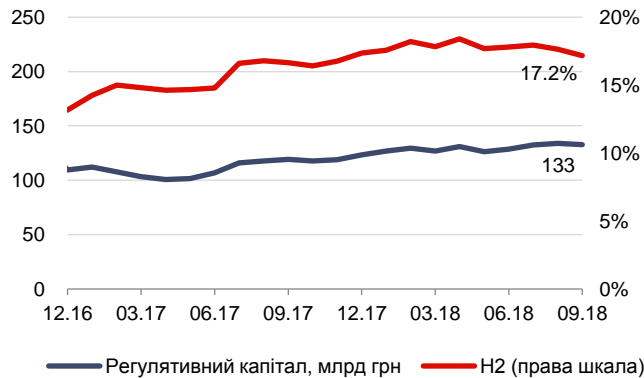
Відрахування в резерви

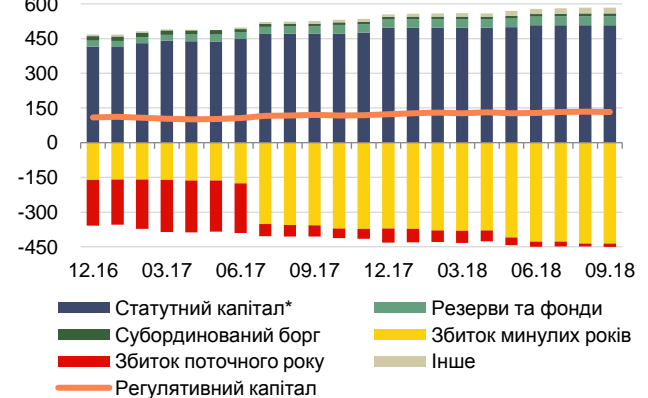
** приведені до річних значень

Адекватність капіталу по сектору загалом була значно вищою за мінімально необхідний рівень. У III кварталі статутний капітал банківського сектору збільшився на 0.9 млрд грн, або на 0.2%, регулятивний – на 3.1%.

Регулятивний капітал та норматив адекватності РК

Структура регулятивного капіталу банків, млрд грн

* зареєстрований та незареєстрований статутний капітал

Основні показники банківського сектору України¹

8,	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	I.18	II.18	III.18
Кількість діючих банків	175	174	180	145	117	96	82	82	82	81
Загальні балансові показники (млрд. грн.)²										
Загальні активи	1 212	1 264	1 409	1 477	1 571	1 737	1 848	1 841	1 854	1 949
у т.ч. в іноземній валюті	492	503	513	667	800	788	755	749	746	831
Чисті активи	1 054	1 125	1 278	1 290	1 254	1 256	1 336	1 296	1 300	1 355
у т.ч. в іноземній валюті	416	450	470	565	582	519	507	478	468	516
Валові кредити суб'єктам господарювання ³	608	634	727	820	831	847	870	883	876	945
у т.ч. в іноземній валюті	221	227	252	400	492	437	423	430	426	476
Чисті кредити суб'єктам господарювання ³	530	553	648	710	614	477	457	438	422	485
Валові кредити фізичним особам	197	184	189	208	176	157	171	175	180	199
у т.ч. в іноземній валюті	113	84	67	101	97	83	68	64	62	71
Чисті кредити фізичним особам	158	133	145	144	96	76	92	94	99	119
Кошти суб'єктів господарювання ³	205	221	258	283	349	413	427	398	404	419
у т.ч. в іноземній валюті	70	80	81	114	141	177	163	146	151	166
Кошти фізичних осіб ⁴	312	368	443	403	402	437	479	475	492	510
у т.ч. в іноземній валюті	154	187	189	214	215	239	243	232	228	252
Зміна (р/р, %)										
Загальні активи	11.1%	4.3%	11.4%	4.8%	6.4%	10.6%	6.4%	5.9%	7.9%	11.1%
Чисті активи	11.9%	6.7%	13.7%	1.0%	-2.8%	0.2%	6.4%	2.4%	5.0%	5.8%
Валові кредити суб'єктам господарювання ³	13.3%	4.2%	14.7%	12.8%	1.3%	2.0%	2.7%	6.5%	7.1%	13.6%
Валові кредити фізичним особам	-4.0%	-6.7%	3.0%	10.3%	-15.7%	-10.4%	8.6%	12.9%	16.9%	25.9%
Кошти суб'єктів господарювання ³	27.7%	7.9%	16.8%	9.5%	23.5%	18.2%	3.4%	-3.4%	5.5%	4.8%
Кошти фізичних осіб ⁴	13.2%	18.1%	20.2%	-8.9%	-0.3%	8.7%	9.6%	9.6%	11.3%	14.1%
Рівень проникнення⁵ (%)										
Валові кредити суб'єктам госп. ³ / ВВП	45.1%	43.4%	47.7%	51.7%	41.8%	35.5%	29.2%	28.5%	27.1%	27.8%
Чисті кредити суб'єктам госп. ³ / ВВП	39.3%	37.9%	42.6%	44.7%	30.9%	20.0%	15.3%	14.2%	13.0%	14.3%
Валові кредити фізичним особам/ ВВП	14.6%	12.6%	12.4%	13.1%	8.8%	6.6%	5.7%	5.7%	5.6%	5.9%
Чисті кредити фізичним особам/ ВВП	11.7%	9.1%	9.5%	9.1%	4.8%	3.2%	3.1%	3.0%	3.1%	3.5%
Кошти суб'єктів господарювання ³ / ВВП	15.2%	15.1%	17.0%	17.8%	17.6%	17.3%	14.3%	12.9%	12.5%	12.3%
Кошти фізичних осіб/ ВВП	23.1%	25.2%	29.1%	25.4%	20.2%	18.3%	16.1%	15.4%	15.2%	15.0%
Фінансові результати⁶ (млрд. грн.)										
Чисті процентні доходи	53.8	49.2	49.1	52.2	39.1	44.2	53.1	16.6	16.2	17.9
Чисті комісійні доходи	15.4	18.1	21.0	23.1	22.6	24.2	27.5	8.5	9.2	10.5
Відрахування в резерви	36.5	22.3	28.0	84.4	114.5	198.3	49.3	1.1	8.3	10.5
Чистий прибуток/збиток	-7.7	6.0	1.4	-33.1	-66.6	-159.4	-26.5	8.7	-0.4	2.7
Довідково:										
гривень/долар США (середнє за період)	7.97	7.99	7.99	11.89	21.84	25.55	26.60	27.32	26.18	27.36
гривень/долар США (на кінець періоду)	7.99	7.99	7.99	15.77	24.00	27.2	28.07	26.54	26.19	28.27
гривень/євро (середнє за період)	11.09	10.27	10.61	15.72	24.23	28.29	30.00	33.56	31.27	31.82
гривень/євро (на кінець періоду)	10.30	10.54	11.04	19.23	26.22	28.42	33.50	32.70	30.57	32.73

¹ за платоспроможними банками на кожну звітну дату

² з нарахованими доходами/витратами

³ включно із небанківськими фінансовими установами

⁴ включно із ощадними сертифікатами

⁵ ВВП за методологією СНР-2008; в 2008-2013 рр. з урахуванням тимчасово окупованої території АР Крим і м.Севастополя; в 2014-2018 р.р. без урахування тимчасово окупованої території АР Крим, м.Севастополя та частини зони проведення АТО; дані за I, II та III квартали 2018 - значення за останні 12 місяців з урахуванням прогнозу НБУ (3092, 3235 та 3396 млрд грн);

⁶ Дані з урахуванням коригуючих проводок.

Примітки:

Джерело інформації – Національний банк України, якщо не зазначено інше.

До вибірки банків належать платоспроможні на кожну звітну дату, якщо не зазначено інше.

Групи банків сформовано до 2016 року включно відповідно до рішення Комітету з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем від 31 грудня 2015 року № 657. За 2017 рік – згідно з рішенням Правління НБУ від 10 лютого 2017 року № 76-рш. За 2018 рік – згідно з рішенням Комітету з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 29 грудня 2017 року № 444.

Дані наведено з урахуванням нарахованих відсотків на кінець періоду (місяць, квартал, рік), якщо не зазначено інше.

Всі дані у звіті наведено за даними щомісячного балансу, а показники фінансового результату банків – за даними квартального балансу з коригуючими змінами.

Валові кредити – кредити, не скориговані на резерви за активними операціями банків.

Зміна за фіксованим курсом означає, що сума інструменту у іноземній валюті розраховується за курсом на початок періоду.

Сума компонентів може не співпадати із підсумковою сумою внаслідок заокруглення даних.

Скорочення та аббревіатури:

ВВП	Валовий внутрішній продукт
ДС НБУ	Депозитні сертифікати Національного банку України
МФО	Міжнародна фінансова організація
НБУ	Національний банк України
НПБ	Неплатоспроможні банки
ОВДП	Облігації внутрішньої державної позики
ОС	Ощадні (депозитні) сертифікати
ПТКС	Програмно-технічні комплекси самообслуговування
РКО	Розрахунково-касове обслуговування
СГ	Суб'єкти господарювання
ФО	Фізична особа
ЦП	Цінні папери
ЮО	Юридична особа
CIR	Cost-to-Income Ratio, співвідношення операційних витрат до операційних доходів
ННІ	Індекс Херфіндаля-Хіршмана
P2P	Peer-to-peer кредитування, «пряме» позичання коштів між не пов'язаними особами
ROE	Return on equity, рентабельність власного капіталу
UIRD	Ukrainian Index of Retail Deposit Rates, Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб
в.п.	відсотковий пункт
грн	гривня
дол., долар, дол. США	долар Сполучених Штатів Америки
екв.	еквівалент
кв.	квартал
міс.	місяць
млн	мільйон
млрд	мільярд
п. ш.	права шкала
фін.	фінансовий